

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 35,000 korona.
 AVAV Egyes szám ára 1500 korona. AVAV

Kiadja:

Debreczen sz. kir. város és
 a tiszántúli református egyházkerület
 Könyvnyomda-vállalata.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2. szám alatt, városnéző-
 épület. Telefonszám: 4.

A lajstromos szavazás

ellen, amit a választójogi bizottság az egynél több képviselőt választó törvényhatósági városokra nézve elfogadott, nagy ellenérzéssel fogadták a demokrata oldalán. Több előkelő demokrata vezér adott a sajtónak nyilatkozatot, amelyben erős hangon bírálják a kormány és pártja részéről jövő meglepetést, a titkosság megszorítását és a lajstromos választásnak eme részleges megvalósítását.

Azon, hogy az elfogadott indítvány meglepetés-szerűen hatott, nem csodálkozik. Ámbár a miniszterelnök elejétől fogva hangoztatta, hogy ő a választási módokat — titkosság és velejárai — kérdésében egyáltalán nem kívánja a pártját megkötöni.

Az is egészen természetes, hogy az indítványnak az a része, mely a szavazás titkosságát a miniszterelnök javaslatánál kisebb körre szorítja, amely szerint nevezetesen a csak egy képviselőt választó törvényhatósági városok, valamint az öt ugynevezett ipari kerület nyilvánosan fognak választani, vizsdatetszést kell azoknál, akik a szavazás titkosságának minden áron hívei. Bár az után, hogy az ország törvényhatóságai egymás után foglaltak állást kategorikusan a választás nyilvánossága mellett, a képviselők többségének a titkosság lehető legkisebb körre szorítása mellett állásfoglalása nem okozhatott feltűnést.

Azon azonban, hogy az arányos képviselőlet biztosító lajstromos szavazás ellen is dörögnek, már mindenképpen csodálkozni kell. Az arányos képviselőlet biztosító eme választási rend ellen épen a titkos szavazás híveinek nem lehet kifogása. A választókerületek és a képviselők számának azonosságát, a képviselők egyenkénti választását épen csak nyílt szavazás mellett lehet megindokolni. A nyílt szavazás ugyanis a jelöltek egész névsorára technikailag kivihetetlen volna. Titkos szavazás mellett azonban ez a nehézség nincs meg és így a titkosság elfogadása szinte önként értődően magával hozza az arányos képviselőlet biztosításának elfogadását is.

Hogy a képviselők egyenkénti választása milyen igazságtalan eredményekkel járhat s mennyire nem igazodik a megválasztott képviselők számáránya a választók politikai meggyőződéséhez, azt a régebbi kép-

viselőválasztások alkalmávalna gyon sokszor hallottuk. Annak idején minden egyes választás után statisztikát csináltak arról, hogy melyik párt mellett hányan szavaztak s kimutatták, hogy a megválasztott képviselők többsége a választók kisebb ségének a véleményét képviseli. Nos, a lajstromos választási rendszer mellett ez a panasz nem merülhet fel.

De nincs is tulajdonképpen maga a rendszer ellen panasz. Hiszen Vázsonyi, aki a legelősebben elítéli a Rubinek elogadott javaslatát, azt mondja, hogy eszerint követelni fogja a lajstromos szavazásnak a vármegyékre kimondását is. Ha tehát egyedül, az egész országra kiterjedő választási módnak jó a lajstromos választás: miért nem jó ha a városokban bevezetik?

A legsúlyosabb büntetési tételekkel kell megakadályozni a választási visszaéléseket — hirdeti a belügyminiszter.

A választójogi bizottság mai ülése.

Budapest, április 24. A választójogi bizottság ma délelőtt folytatta a választójogi javaslat részletes tárgyalását.

A napirend előtt Puky Endre előadó szövegét, hogy a 33. szakaszhoz a megelőző napon beadott kiegészítő javaslatát a lapok tévesen közölték, amennyiben indítványát úgy tüntették fel, mintha a négy, illetőleg a hat elemi osztály elvégzése csupán a mezőgazdasági foglalkozásuaknál vételezhetnének. Ezzel szem-

ben javaslatát a szerint ez az iparosoknál, kereskedőknél, csapatkereszteseknél és volt katonai altiszteknél is vételezendő.

A bizottság ezután áttér az 51. paragrafus tárgyalására amelyhez először Szilágyi Lajos szólott hozzá. Beterjeszti indítványát, amely így szól: „A képviselőház határozatának elintézésétől, illetve attól a naptól, amelyre a központi választmány a választás napját kitűzi, a választás napjáig legalább 25 és legfeljebb 30 napi időköz maradjon”.

Rassay Károly javasolja, hogy a választás napját lehetőleg vasárnapra, ünnepnapra vagy olyan napra kelljen kitűzni, amelyre a törvény munkaszünetet rendel el.

Erszt Sándor csatlakozik Rassay érveléséhez.

„Az ünnepnap pihenő legyen”.

Rakovszky Iván belügyminiszter megjegyzi, hogy Rassay javaslatát nem tartja elfogadhatónak,

az ünnepnap arra szolgál, hogy pihenőnap legyen és az emberek vallásos kötelességüknek tegyenek eleget.

Puky Endre előadó a harmadik bekezdéshez javasolja, hogy 15 nap helyett 16 nap és 20 helyett 25 nap legyen a határidő.

A miniszterelnök javaslata szerint háromféle választási rend lett volna, mintahogy 1922-ben is volt. Lajstromos a fővárosban, kerületenkénti titkos egyes kerületekben, nyilvános a legtöbbben. A Rubinek javaslata a háromféle módozatot kettőre egyszerűsíti: az egyik lajstromos titkos, a másik a kerületenkénti nyilvános.

Ha a törvényhozás bölcsesége egységes választási módot akar létesíteni, megcsinálhatja akár most, akár később, a vármegyékben is a lajstromos rendszert. De azért, mert ma még nem csinálják meg mindenütt, a kezdést is ellenzi, olyanforma eljárás, mintha valaki azt mondaná, hogy ő ugyan a titkos választás híve de azért, mert csak néhány kerületben lesz titkos választás, teljes erejével ellenzi a titkosságot.

Rakovszky Iván belügyminiszter kijelenti, hogy Rassaynak elméletileg igaza van, de praktikus szempontból javaslatát aligha lehetne keresztülvinni.

A bizottság ezután úgy határozott, hogy a negyedik bekezdésről később fog dönteni.

Az ötödik bekezdésnél Szilágyi Lajos az ellen szólta föl, hogy a jegyző a főszolgabíró nem pedig a választási bizottság jelölje.

Rakovszky Iván belügyminiszter újból hangsúlyozza, hogy a jegyzőnek semmiféle hatósági funkciója nincsen.

Szilágyi Lajos ezután visszavonja indítványát.

Az ötödik szakaszt eredeti szövegében fogadták el.

A közalkalmazottak és a választási bizottság.

A hatodik paragrafusnál Szilágyi azt szeretné, ha beiktatnák a javaslatba, hogy

a választási bizottságnak közalkalmazott nem lehet tagja.

Ilyértelmű módosítást nyújt be.

Rakovszky Iván belügyminiszter válaszában hangsúlyozza, hogy Szilágyi javaslatában bizonyos gyanúsítás van a tisztviselőkkel szemben. A tisztviselőkben van annyi erkölcsérzék és kötelességtudás, hogy ez a gyanúsítás ne érintse őket.

A bekezdést ezután eredeti szövegében fogadták el.

Súlyos vadak a bihari alispán ellen.

Az 55. szakasznál Szilágyi Lajos rámutat arra, hogy 1922-ben a szavazatszedő küldöttségek elnökeit utasították, hogy hogyan járjanak el. Míg azelőtt szavazatszedő küldöttségi elnökökké a legtekintélyesebb polgárokat választották, ekkor azokat, akik hajlandók voltak a központ utasításai szerint eljárni.

Biharmegyében megtörtént, hogy három szavazatszedő küldöttségi elnök lemondott, mert nem akart az alispán utasításai alapján eljárni az ellenzéki választókkal szemben.

Kíváncsnak tartja, hogy a szavazás alatt nevezhessen ki a választási elnök tagokat, nem pedig az egész választási eljárás tartama alatt.

Rakovszky Iván belügyminiszter kifogást emel az ellen, hogy Szilágyi súlyos vádakot emel a biharmegyei alispán ellen, aki nem védekezhetik. Ha valaki törvénybe ütköző cselekményt követ el, az ellen

meg kell indítani a bünvádi eljárást.

Szilágyi módosító indítványához any nyiban hozzájárul, hogy a szavazás szó helyett a szavazási eljárás kifejezés iktatassék a javaslatba.

Az 55. szakaszt ezzel a módosítással fogadták el.

A választók szabadságának biztosítása.

Az 57-ik szakasznál Szilágyi Lajos a választóknak a szavazatszedő küldöttséggel való érintkezési szabadságát akarja biztosítani és javaslatot nyújt be arról, hogy

a választási elnök köteles gondoskodni a választók szabadságáról.

Rassay Károly a szavazó körszék helyére való fölvonulás kifejezés tör-

léset kéri, minthogy minden község egy szavazókört alkot.

Rakovszky Iván belügyminiszter elismeri, hogy a szövegben szereplő bevonulás szó nem teljesen megfelelő, kéri tehát, hatalmazzák fel az előadót, hogy a szöveget a mai állapotnak megfelelően változtassa meg.

Szilágyi mindkét indítványát elfogadja,

mert megfelelő a törvény intencióinak.

A bizottság ilyen értelemben határoz.

Az 58. paragrafusnál Szilágyi Lajos javasolja, hogy az E) pontot eg-

Visszaélések a választó-igazolványok körül.

Az 59. paragrafusnál Szilágyi Lajos büntető szankciót kíván arra az esetre, ha a választók nem kapják meg választó-igazolványukat kellő időre, vagy pedig nincs a törvénynek megfelelően kiállítva az igazolvány, minthogy ilyen módon sok választót el lehet ütni jelölő jogától.

A szankció csak a választás érvénytelenítése lehet.

A kézbesítésre vonatkozóan is módosítást ajánl. A kézbesítés csak akkor legyen hatályos, ha az illető választó az átvételt saját aláírásával vagy kézjeggyel elismeri.

Rakovszky Iván belügyminiszter szerint a kézbesítésre vonatkozó eljárást pontosan szabályozni kell. A hatóságok hibáira vonatkozóan alkalmazandó szankciókról a későbbi szakaszokban fognak rendelkezni ugyanolyan értelemben, mint Szilágyi, éppen ezért, bár egyelőre Szilágyi javaslatával, az eredeti javaslat elfogadását kéri.

Szilágyi a belügyminiszter megnyugtató kijelentéseire visszavonja indítványát.

Ernszt Sándor lehetetlennek tartja, hogy egyes visszaélések esetén az egész választás érvénytelen legyen, mert a fővárosban most láthatjuk, hogy legtöbbször nem a hivatalos közeg a hibás, ha zavar van a szavazóigazolványok szétosztásában.

Rassay Károly helyesli a szavazóigazolványokkal való ajánlást, mert a visszaélések lehetőségét csökkenti. Gondoskodni kell azonban megfelelő orvoslásról, mert

a fővárosi választáson látjuk, milyen tömeges visszaélések fordulnak elő.

Rassay Károly szerint olyan megoldást kellene keresni, hogy amennyiben a választó bejelenti, hogy választói igazolványát elvesztette, vagy valaki jogtalanul kicsalta tőle,

másolatot kérhessen.

Ebben semmi veszedelmet nem lát és gálat lehetne vetni a most tapasztalható visszaéléseknek.

Bethlen István gróf miniszterelnök attól tart, hogy ilyen irányú rendelkezés más irányban adna alkalmat visszaélésekre.

Ugron Gábor nem helyesli a másolatok kiállítását. A legtöbb bajt az okozza, hogy

a választási jegyzékeket a legstendriánabbul állították össze.

A belügyminiszter a visszaélések megtorlásáról.

A vita bezárása után Rakovszky Iván belügyminiszter válaszol a felszólalásokra. A választási visszaélésekben nem azok a hibásak, akik elkövetik, sem pedig azok a választópolgárok, akikkel szemben a visszaélést elkövetik, hanem azok a választási rendezők, akik behozták azt az üzust, hogy

az igazolványszelvényeket pénzért vásárolják össze.

Ma már árfolyama van a választási szelvényeknek, a kortes kap értük pénzt.

Meskó Zoltán: A választó nem kap, csak a gyűjtő kap 10-20 ezer koronát.

Rakovszky Iván belügyminiszter:

A legsúlyosabb büntetési tételek kell megakadályozni a választási visszaéléseket

Ha a hatóságokat büntetjük a választási visszaélésekért, akkor büntetni kell a magánszemélyt is. Minthogy

szítsék ki a következőképpen: „Hirdetményben köze kell tenni a választási eljárásnál szem előtt tartandó egyéb intézkedéseket és ezek között azokat is, amelyek a választók szavazási módjáról, különösen pedig a szavazásnál követendő magatartásról tájékoztatnak”. Erre a Nagy Vince mandátuma körül felmerült események készítenek, amikor

a szavazatszedő küldöttségek elnökei nem látták el jelzéssel a borítékokat, mert állítólag nem tudták azt.

A bizottság elfogadja Szilágyi indítványát.

Szilágyi első javaslatát visszavonta, csak a másodikra reflektál, ebből hajlandó az első mondatot elfogadni. Nem érti azonban, hogy mit akar a második mondat, hogy milyen célja van annak, hogy a nem kézbesíthető választói névjegyzékből a választási elnök számára jegyzéket kell készíteni.

Ugron Gábor: Hogy a halottak ne mchessenek szavazni.

Ezt így lehet legjobban megakadályozni.

Rakovszky Iván belügyminiszter: Így már érti és ezért elfogadja, mert a főcél a választási visszaélések megakadályozása. Eppen ezért van a szelvény-rendszer, hogy a választási visszaéléseket lehetőleg kiküszöbölje. Meg kell akadályozni, hogy a szelvény-rendszer ne lehessen újabb visszaélésekre felhasználni.

Egyébként az is szavazhat, akinek igazolványa nincs. A szelvénynek csak a jelölési eljárás során van bizonyos jelentősége.

A bizottság ezután Szilágyi kiegészítő indítványát elfogadja

Visszterve az 53. szakasz negyedik bekezdésére, Puky Endre előadó a következő módosítást ajánlja:

Ha a választási biztos a jelöltekkel valamilyen olyanfokú rokonságban, vagy sógorosságban van, amely őt a perrendszerü összeférhetlenségi viszonyba helyezi, teendőit helyettese látja el”.

A bizottság, miután Szilágyi előző indítványát visszavonta, elfogadta az előadó indítványát.

A 60. szakasz tárgyalásánál Szilágyi Lajos kifejti, hogy megtörtént, hogy tisztviselőket politikai állásfoglalásuk miatt üldözöbe vettek, szolgárait áthelyezték, viszont

tisztek egyenruhában résztvettek az agitációban, az agitációit vármegyei tisztviselők vezették.

Több helyen az italmérséi és trafik-engedélyek megvonásával fenyegettek. A legnagyobb kavarodást azonban az akkori belügyminiszter bizalmas rendelete idézte elő, amelyben az alispánoknak és a polgármestereknek meghagyta, hogy

a nemzeti szempontból veszélyes demagógia megakadályozása céljából bizonyos politikailag kifogásolható egyének figyelemmel kísérendők.

Szilágyi Lajos két módosító indítványt terjeszt elő. Az egyik arra vonatkozik, hogy a hatóság a bejelentéstől számított ne 20, hanem 12 óra alatt nyilatkozzék, hogy a gyűlés megtartható-e. Javasolja továbbá, hogy

a rendőrhatalóság ama tagja ellen, aki pártgyűlést nem komoly okból tilt be, rendeljék el a fegyelmi eljárást.

Rakovszky belügyminiszter nem fogadja el sem Szilágyi, sem Meskó javaslatait.

Bethlen István gróf miniszterelnök válaszol Szilágyinak a múlt választások alkalmából történt atrocitásokról elhangzott kijelentéseire.

A tárgyalást holnap délelőtt 11 órakor folytatják.

Ne törje fejét
kereskedő, iparos, hanem fáradjon be kiadóhivatalunkba Kossuth-u. 2., ahol díjtalanul készítünk hatóságos és elmés hirdetés szöveget.

A házbérrendeletet, a 14,500-as szorzószámot és a betétek valorizálását okvetlenül tárgyalja a mai minisztertanács.

Budapest, április 24. A kormány a husvétii szünet után ma tartja első nagyobb minisztertanácsát, amelyen valamennyi miniszter résztvesz. Hogy a minisztertanács mit fog végezni, azt alig lehet kiszámítani, mert a folyó ügyek annyira felgyülemlettek, hogy ezeken kívül aligha ut egyébre is idő. — Mindenesetre végezni kell azonban a házbér ügyével és ez még ma megtörténik. Arról értesítenek bennünket, hogy Vass József népjóléti miniszter ezuttal nemcsak a házbér részletfizetésére tesz előterjesztést, hanem a kincstári haszonrészesedés megfizetésére vonatkozólag is bizonyos könnyítést óhajt keresztülvinni.

Igen sügössé vált a mezőgazdasági hitel kérdése és erről ma is tanácskoztak a földmive-

lészügyi miniszteriumban. A mai minisztertanácsban ez a kérdés mégis aligha szerepel, mert a miniszterelnöknek a választójogi bizottság ülésezése miatt még nem volt ideje, hogy azzal foglalkozzék. Föltétlenül szóba kerül azonban az a két legutóbbi járásbírói ítélet, mely oly nagy feltűnést keltett és melyek közül az egyik a betétek valorizálásáról, a másik pedig a házbéreknel a 14.500-as szorzószám alkalmazásáról szól. — Vannak apróbb, kész javaslati a kultuszminiszternek és az igazságügyminiszternek is.

A nemzetgyűlés mint már említettük, május 5-én ül össze érdemleges tárgyalásra. Ezt megelőzően is lesz azonban egy ülése, valószínűleg május 2-án és ezen terjesztik be a választójogi bizottság jelentését.

Debreceni kereskedők szerencsétlensége Berettyóújfalú közelében.

Csütörtök éjjel halálos szerencsétlenség történt Berettyóújfalú közelében, melynek két debreceni kereskedő és egy fuvaros lettek áldozatai.

Ugyanis csütörtök éjjel Csatári S. debreceni fuvaros szerkerén Szrolovits Viktor, Adler Béla, Glück Jenő kereskedők a berettyóújfalú nagyvásárra mentek. Berettyóújfalú közelében a szekér lassan haladt a Berettyó melletti több méter magas töltésen, mely egy nádason vezet keresztül.

A szekéren a vásárra vitt áruk voltak felhalmozva s ezeknek tejejn ültek a kereskedők. Jödeje haladtak előre, mikor egyszerre csak a töltésen észrevettek egy teljes sebességgel szembejövő autót, mely túlköelve rohant feléjük. Az autó nem állott meg és előreláthatólag kikerülhetetlen volt a szerencsétlenség. A szekér az autó elől akarva kitérni, épen a keskeny ut szélére fordult, amikor a nagy sebességgel haladó autótól a megijedt lovak megbokrosodtak s a szekeret a folyó-

ba rántották. A szekér a töltésről egy kört írva a levegőbe, a folyóba zuhan, amely azon a helyen 80 centiméter mély s tele van náddal és sással.

A rendőri jelentés szerint a szekeren ülő három kereskedőt és a kocistát a rájuk zuhanó áru agyonnyomta.

Az autó a szerencsétlenség után nem állott meg, hanem tovább rohant a töltésen oly sebesen, hogy a számát sem lehetett megtudni. Az autó jelek szerint Debrecenből való, de még eddig sem a számát, sem a tulajdonosának nevét nem sikerült megtudni.

A berettyóújfalú csendőrség különben a legnagyobb eréllyel nyomoz a titokzatos autó után.

Tegnap délelőtt Debrecenből autóval a szerencsétlenség színhelyére érkeztek és az árokban megtalálták Adler Béla kereskedőt, ki csak eszméletét vesztette el.

Értesülésünk szerint Debrecenből a kérdéses időben autó nem volt kint a berettyóújfalú uton.

Dr. Tüdös Kálmán előadása Debrecen közegészségügyi viszonyairól.

Az Országos Közegészségügyi Egyesület Debreceni Osztálya e hó 25-ikén, ma délután 6 órakor a Kereskedelmi Akadémia disztermében nyilvános előadó ülést tart. Ez alkalommal dr. Tüdös Kálmán e. ü. főtanácsos, tiszti főorvos, az O. K. E. D. O. elnöke Debrecen legégetőbb közegészségügyi kérdéseiről tart előadást.

Az egyesület felkéri ugy tagjait, mint a nagyközönséget, hogy ezt a már tárgyánál fogva

is mindenkit legközelebről érdeklő előadást hallgassa meg. Az előadás befejezése után módjában áll minden jelenlevőnek a tárgyhöz hozzászólni és véleményét, javaslatát, vagy felmerülő kérdéseit előadni, melyekre az előadó egyenként válaszolni fog.

Külön meghívók ez alkalomra nem küldettek szét. Az egyesület ezuton hiv meg minden érdeklődőt.

Bulgária és Jugoszlávia szakítás előtt.

A jugoszláv sajtó és a kormány erőlyesen tiltakozik a szófiái vádak ellen.

Belgrad, április 24. Kalkoff és Russzoff bolgár miniszterek ismeretes nyilatkozatai az egész közvéleményt felháborították. — Tudvalevőleg Kalkoff bolgár külügyminiszter azt mondta angol parlamenti képviselőkték, hogy

a Boris király ellen és a Sveta Nedelja székesegyházban elkövetett merényletet a délszláv királyság terülyén tervezték és a Jugoszláviába menekéket talált bolgár emigránsok közreműködésével hajtották végre. Ruszev bel-

ügyminiszter pedig azt állította a szobránje ülésén, hogy a letartóztatott templomszolga vallomása szerint az agyonlőtt Minkoff a főbűnös, megígérte neki, hogy a szófiai delegáció követségétől utlevelet fog kapni, amellyel a külföldre menekülhet. De ezzel sem érte be a bolgár belügyminiszter, hanem szerdán este Szófiában azt mondta a külföldi lapok tudósítóinak, hogy a vizsgálat adatai szerint Jugoszláviából küldték a robbanószereket és a merénylet-höz a szükséges pénzt, a király merénylői pedig beismerték, hogy Szerbiából jöttek.

Ebben a kapcsolatban jelenti ma a belgrádi Vreme és a Politika szófia-i tudósítás alapján, hogy ott tegnap biztosra vették, hogy Rakic szófia-i jugoszláv kö-

vet azonnal elutazik Szófiából.

Az egész belgrádi sajtó a leg-erélyesebb hangon követel elégtételt a bolgár miniszterek vádaskodásaiért, amelyeket koholtak mond minden lap. A hivatalos kormányparti Samouprava vezető cikke szinte a legélesebb. Így ír:

— Ruszev bolgár belügyminiszter Jugoszláviát bűnrészességgel vádolja a szófia-i Sveta Nedelja templomban elkövetett merényletben. A mérges gyümölcsökért, amelyet egy erőszakban fogant, vérben született, vérben uralkodó és vérben fuldokló kormány termelt, mindenkit megvándolt, csak a véres mag elvetőjét nem, amelyetől a mérges gyümölcs termelt. A szófia-i véres gonosztevők szörnyű bűnyüért Jugoszláviát akarják vádolni.

Április 30-ig mindenkinek be kell jelenteni a robbanó anyag készletét.

A debreceni rendőrség felhívása.

A robbantószer és a robbanó anyag előállításával, tartásával és használatával elkövetett bűncselekményekről szóló 1924. XV. törvény cikk 1925. évi május hó 1. napján lép életbe.

A törvény már azt is igen szigorúan, öt évig terjedhető börtönnel bünteli, aki az emberélet kioltására, vagy rombolására alkalmas robbantóanyagot (dinamit, ekrazit stb.) vagy ily anyag vagy szer felhasználására szolgáló készülékeket (bomba, kézi-gránát, pokoigép stb.) jogosulatlanul tart birtokában vagy rendelkezése alatt. A törvény azonban biztosítja, hogy a robbanó anyag vagy robbantószer, vagy ily anyag vagy szer felhasználására szolgáló készülék (bomba, kézi-gránát, pokoigép stb.) jogosulatlanul tart birtokában vagy rendelkezése alatt. A törvény azonban biztosítja, hogy a robbanó anyag vagy robbantószer, vagy ily anyag vagy szer felhasználására szolgáló készülék jogosulatlan tartása miatt büntetőjogi felelősségre nem vonható az, aki a rendelkezésben meghatározott időközben bejelentési és beszo- gáltatási kötelezettségének eleget tesz.

Aki az emberélet kioltására vagy rombolásra alkalmas robbanóanyagot, vagy robbantószer (dinamit, ekrazit stb.), vagy ily anyag vagy szer felhasználására szolgáló készüléket (bomba, kézi-

gránát, pokoigép stb.) tart birtokában vagy rendelkezése alatt, a törvény értelmében köteles azt az anyag, szer vagy készülék minőségének, mennyiségének és elhelyezésének pontos megjelölésével 1925. évi április hó 30. napjáig bezárólag az I-ső foku rendőrhatalóságnál, vagy közvetlenül a Belügyminiszter urnál bejelenteni és a hatóság felhívására haladéktalanul beszo- gáltatni.

A katonai egyének a bejelentést előjáró parancsnokuknál vagy hivatali főnökségükönél teszik meg.

A bejelentési és beszo- gáltatási kötelezettség alá nem esnek: az állami hivatalok, intézetek, gyárak, raktárak, ipartelepek és egyéb ily üzemek. Azok a bányák, ipari és kereskedelmi vállalatok, amelyek robbantószer, robbanó anyag, vagy ily anyag vagy szer felhasználására szolgáló készülék előállítására, használatára, tartására, vagy forgalomba hozatalára a m. kir. Belügyminisztertől engedélyt nyertek.

Debrecen, 1925. április 23.

Sághy,
rendőrfőtanácsos,
a rkapitányság vezetője.

Halálos szerencsétlenség miatt 2 millió 200 ezer koronára ítélt malomtulajdonosok.

A Méhes József, Farkas Lajos, Horn Lajos és Lévy József bereghöszörményi malombérlok által Bereghöszörményben bérlet malomban halálos szerencsétlenség történt 1924. decemberében. Az egyik malomgép sima tengelye, amelyen nem volt biztonsági készülék, elkapta Venyige Viktor 11 éves cipésztanulót.

A szerencsétlenül járt cipésztanuló játékból felült a még álló gép tengelyére. Közben a gépházból megindították a motort, amely mozgásba hozta az a gépet is, amelyre a kis Venyige Viktor felült. A gép, amint megindult, a tengely áttétele elkapta Venyige Viktor lábait és teljesen

összezúzta. Összeroncsolt lábakkal azonnal beszállították a debreceni sebészeti klinikára, ahol a nagy vérvesztés következtében másnap meg is halt.

A négy malombérlo ellen, akik gondatlanságukkal részesei voltak annak, hogy Venyige Viktor ilyen szerencsétlenül járt, büntető eljárás indult s a debreceni törvényszék tegnap délelőtt már a főtárgyalást is megtartotta.

A Serly-tanács hozott ítéletet az ügyben s fejenként 2 millió 200 ezer korona pénzbüntetésre ítélte őket a törvényszék. Az ítéletben úgy az elítéltek, mint az ügyész megnyugodott.

Ramazán-ünnep Gül Baba sirjánál.

A budapesti török kolónia ma reggel istentiszteletet tartott a Rózsadombon.

Budapestről jelentik: Reggel hét óra. Pirosfesz, fekete turbános alakok kapaszkodnak fel a Rózsadomb lejtőin Gül Baba sirjához. Itt, ennél az évszázados emlékü török sirnál, Gül Babának, Mohamed próféta hősi halált halt búvájos szavu költőjének türbéjénél, ma korral reggel ünnepelték meg a Magyarországon élő törökök és mohamedánok Ramazan nagybőjtjének szent ünnepét.

Miszlikus, homályos, hűvös, kanyargós lépcsők vezetnek a híres rózsadombon keresztül a félkör alakú kertbe, amelynek végén dóm-tetejű török kupola alatt nyugszik Gül baba, az alázatos lelkű, a rózsák atyja.

Egymásután lépnek be a félhomályos kupolába a barnaképu, feketebajszu török hívők. Megállnak az egyszerű fakoporsó előtt, megérintik az ott fekvő kopott szentkönyvet, a Koránt és halk imát mormolnak.

Egymásután érkeznek, mind nagyobb és nagyobb számban. A hívők között ott van Huszev bej meghatalmazott miniszter és budapesti török követ, Teleat Reuf bej, török követség titkár, Nadzi efferdi, Kadry Riza bej, Mübahat bej, Stambul városának Budapesten időző tanácsosa, Mehmed Nedzi, a Magyarországi Török Diákok Egyesületének elnöke vezetésével a magyar főiskolák tanulói török diákok, a budapesti nemzetközi vasárra érkezett török kereskedők és igen nagy számban az érdeklődők.

Nyolc óra tájban megérkezik Abdul Latif efferdi, a Magyarországon élő törökök főpapja, fekete rojtu piros fezzel a fején. Köréje sereglenek a hívők és török szokás szerint üdvözlök egymást:

— Allah il Allah akbar!

Bevonulnak a kupolába és imát mondanak Gül baba sirjánál:

— Allah dicsőségében meghalt költő-próféta, alázatos lelkű Gül baba, — Allah nyugasztalja lelkét!

Hatalmas csokor orgonát helyeznek el a fakoporsón. A tavasz virágát.

Künn a bimbózó rózsaindakkal körülvett félkör alakú udvar közepén négy hatalmas, tarka himzésű, pazar mintázatú szőnyeget teritettek le a sarjadzó fűre.

Megkezdődik az istentisztelet. Mohamedán szokás szerint lekerülnek a lábokról a cipők.

Harisnyában, lábukat maguk alá húzva, törökösen lekuporodnak a szőnyegre. Felteszik fejükre a fezt, vagy, akiknek ez nincs, fehér zsebkendőket kötnek fejükre. És Abdul Latif halk hangon belekezd az ünnepi imába...

Halálosan néma csend. Most vallásos énekek zendülnek fel. — Furesán, idegen zenével hangzik az ima. Az áprilisi nap szokatlanul erősen tűz le, mintha az arabiai sivatag melegét varázsolná ebbe az idegen földön élő kis mohamedán világba.

Bugya, bánatosan zengenek az imák. És a hívő sereg, homlokát ka színekben pompázó óriási szőnyegekben pompázó óriási szőnyegekben.

Abdul Latif ünnepi beszédében megemlíti, hogy ez a nagy és szent ünnep egybeesik Kemal basa diadalmának, a török nép

felszabadításának ötödik évfordulójával, amelyhez hasonló felszabadulás — mondja a főpap — nincs az ázsiai puszták vitéz lovasnépeinek történetében.

— És imádkoznak újra. Halk, siró mormolással hajlonganak, homlokukat ismét és ismét a földhöz érintve. Majd felállnak, kitért tenyerüket homlokukhoz emelik és újra le a földre, mélyen.

Valahol a Rózsadomb rügyező fái közt egy madár csicseregve zengi reggeli énekét. A hívők és a természet valami csodálatos, tündöklő, mesebeli ünnepet ülnek Gül Babának, a búvájoszavu próféta költőnek budapesti sirjánál...

Schöne Lotte Debrecenben.

Párisban francia érdemrendet kapott. A bécsi állami opera büszkesége, Jeritza Mária kedvence, a búvájos Schöne Lotte Debrecenben érkezett. Kísérője Brossement Mária, az európai híru énektanárnő, aki Schöne Lottét, Andai Piroskát és az ének sok más hírneves művészt készítette elő.

A művész nő még nem volt magyar vidéki városban. Már csak azért is érdekelte Debrecen, mert anyai ágon magyar vér foly ereiben, egy szatmári gentry családe. Nagyon tetszett neki a város: a Nagytemplom, a Kollégium, a Bika. Szombat délelőtt az egyetemet tekintti meg.

Hol járt legutóbb, kérdezte munkatársunk. — Felcsillanó szemmel felelte: Párisban! Kis lila szalag van a tárcájában; az akadémiai palma, a becsületrend egy osztálya. Párisi vendégszereplése után kapta — pedig németül énekelt a párisi operában!

Kedves szerepei: Norina, Rosina, Gilda és Mimi. A Bohémélet hazájában Mimivel aratta legnagyobb sikereit. Pedig nem is francia szépség, — csak a charmeja francia.

Magyar Imréék kérésére magyar nótákat játszanak neki egész este. Elmélázva hallgatja „Sir a kis lány a Balaton partján...”, Belenéz az arany színű borba: „Nincs igazibb ur a magyarnál. Nennyi erő és szépség van a Magyarországon. De kár ezért a gyönyörű országért...”

...Sir a Magyariek hegedűje...

SZABÓ LAJOS
műszerész és gépkereskedő
Debrecen, Magos u. 25. sz.



Kerékpárok eladása, vétele, be-
cserélése újra és speciális javi-
tása felelősséggel és jutányosan.

Üzlet felosztás miatt

a raktáron levő: női- és férfi szövet zeug, fehérnemű, vászon, chifon, batizst, alsó- és paplanlepedő vászon, paplan, lyberti, sephir, frenc, kanavász, karton, voál, barchet, flanel, női-, férfi- és gyermek harisnya, zsebkendő, kötött és rövid árut

mélyen leszállított árban árusít

Róth Imre divatáruháza

Csapó ucca 37. szám.

Burgundia sarok.

HIREK

Naplórend:

Április 25., szombat. Protestáns: Márk, római katolikus: Márk evangélista, görög katolikus: Márk evangélista. Napkelte 4 óra 55 perc, napnyugtá 7 óra 2 perc.

Szent-György napi vásár: Sertés-vásár.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Szele György lelkész; délután 5 órakor prédikál Seress Béla. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr. Révész Imre; délelőtt 11 órakor prédikál Peleskey Sándor; délután 3 órakor prédikál Marton Sándor. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Siposs Imre; fél 12 órakor ifjúsági istentiszteleten prédikál Nagy Lajos; délután 5 órakor prédikál Magyar Bertalan. — Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál N. Szabó Gyula; délután 3 órakor prédikál G. Nagy Béla. — Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Baja Mihály; délután 3 órakor prédikál Peleskey Sándor. — Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Vajda László. — Szegegyházban délelőtt 10 órakor prédikál Keresztury József. — Nyilastelepen délután 4 órakor prédikál Zámory Sándor. — Nyulási barakban délelőtt 10 órakor prédikál Nagy István. — Vaggongyárban szombaton délután 3 órakor prédikál Uray Sándor. — Csapókerthben délután 4 órakor vallásos ünnepély.

Vasárnapi iskola délelőtt fél 9 órakor a Diakónissza-intézetben, Miklós-utca, Pacsirta-utca, Leány-utca, Csonka-utca és Vigkedvő Mihály-utcai iskolában; délelőtt 9 órakor Jókai-utca 50., Nyilastelepi iskolában, a Dóczy-intézetben és a Szechenyi-utca 4. szám alatti paróchián; délelőtt 10 órakor a homokkerti iskolában; délelőtt 11 órakor a Fűvészkert-utcai iskolában és délután fél 3 órakor a Nyulási barakban.

A Kőfelműlt Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor Ispotályi-telep 9. szám alatt tartatik. Ugyanott 5-től felolvasás biblia-óra.

A Keresztívén Ifjúsági Egyesület április hó 26-án, vasárnap, kollégium, földszint 4. szám alatt délután 5 órakor a szokásos összejövetelét megtartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyes ének-kara tanulási óráit hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító-Oththonban (egyházi hivatal udvarán, keresztépület). Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos református kántor, karnagy.

Az evangélikus templomban az istentiszteletet folyó hó 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi. (Adakozzunk az orgonára.)

Zenekedvelők ma esti lényes hangversenyére már csak néhány földszinti ülőhely kapható Hegedűsnél, Keszthelyinél, este a Bikában. — Schöne Lotte tegnap megérkezett, az állomáson a Zenekör vezetősége fogadta.

A kamara pénzügyi szakcsoportjának figyelmébe. A folyó hó 25-ére, szombat este 6 órára egybehívott szakcsoport értekezlet, a szakcsoport elnökének, valamint több tagjának távolléte miatt elmaradt. A kamara a jövő hét folyamán több szakcsoport egybevonásával fog egy értekezletet egybehívni, amelyre meghívót külön is ki fog bocsátani.

Elfogott betörő. Monoki Sándor festősegédet tegnap hajnali 2 órakor előállították. A rendőrségen kiderült, hogy ezuttal a déli betörések tettesét fogták el.

Dr. Menghin és a magyar őskori emlékek.

A bécsi egyetem archeológiai tanszékének tanára, dr. Menghin Oswald, a nagyhirű Hornes utóda sorra járja most a magyarországi múzeumokat, hogy egy készülő munkájához tanulmányozza ezek őskori anyagát. Budapest után legelőször Debrecenre keregette fel. Itt a fiatal városi múzeumban is már számos, igen jellemző és értékes leletet talált, melyekről rajzokat és jegyzeteket csinált. A hortobágyi halmos temető feltárasának eredményét annyira fontosnak osmerlte fel, hogy hajlandónak nyilatkozott közölni az általa szerkesztett bécsi régészeti folyóiratban ezen ásatás leírását, melynek a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelője által már elhatározott kiadását a háború és az ezt követő nagy összeomlás akadályozta meg. Menghin professzor innen dr. Milekkel R. egyetemi tanár társaságában Nyiregyháza, majd Miskolcra utazott.

Cigarettazik Ön?

Sodorjon Janina papírt.

Köszönetnyilvánítás. Drága jó férjem, illetve szeretett jó apánk, idős Lossonezy János elhunytá felett kifejezett mély részvételt jó ismerőseinknek, jó barátainknak, valamint iparostársainknak hálás köszönetünket nyilvánítjuk. A gyászoló család.

Az Országos Iskolánkülső Testnevelési Bizottság közli tagjaival, hogy vasárnap, folyó hó 26-án, tekintettel az országos vásárra, órái elmaradnak.

Felhívás a gyorsírókhoz! Felhívom azokat a gyorsírókat, akik a magasabb fokra kiképezni óhajtnak magukat, vagy pedig a versenyen való részvétel céljából trenírozni akarnak, a gyakorló órák megszervezése, illetve megkezdése céljából a Burgundia-utcai iskolában szombaton este félhét-félnyolc óra közti időben megjelenni szíveskedjenek. — (Földszint, jobbra, 3. számú terem.) Irószert és a László-féle Diktálókönyvet (mely a Csáthy-féle könyvkereskedésben kapható) hozzák magukkal. Székely, titkár.

Figyelmeztetés. Felhívtnak a legközelebbi kirakodó országos vásáron árusítani szándékozó helybéli iparosok és kereskedők, hogy az árusító helyre vigyék magukkal általános forgalmi adókönyveiket, vagy blockjaikat, vagy az általános adó megállapító pénzügyigazgatóság végzet. Amennyiben általános adókönyvük nincsenek, épen úgy adjanak a vevőknek blockot, mintha rendes üzlethelyiségükben árusítanának. Az ez ellen vétők, illetve fentieket elmulasztók épen úgy fognak a helyszínen megadóztatni, mint az idegen árusítók. Általános forgalmi adó kezelő hivatal.

Ertesítés. Ertesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy folyó hó 26-án hálózatunkon eszközrendő munkálatok miatt az alábbi helyeken és időben nem lesz áramszolgáltatás: Reggel 7-10-ig: Teleki, Vigkedvő Mihály, Timár, Varga, Batthyányi, Szent-Anna, Nap, Baross, Hajnal, Attila-tér, Méliusz-tér, Kossuth, Cegléd, Pacsirta, Kigyó, Ótmalom, Magoss, Domb, Burgundia, Csapó, Kigyó-utcaig, Bakóczy, Nyomató, Vár, Péterfia páratlan oldal, Ajtó-utca, Ajtó, Eötvös, Percec, Maróthi, Meszera, Szappanos és Faragó-utcaiban. Reggel 7-12-ig: Csillag, Beresényi, Rakovszky, Arpádtér, Kut, Nyil, Homok, Apaffy, Hadházi, Pataf-telep, Csapókerth, Nagyerdő és Pallag-pusztán. Világítási vállalat.

A Svetits-intézet 1920. évben végzett IV. A) polgári oszt. tanulói az 5 éves találkozó, május 5-én, délután 4 órakor az intézet nagytermében jelenjenek meg.

Amott a gazdag bronz- és honfoglaláskori gyűjteményen kívül főképen a Tiszapolgárról származott kőkori festett edényeserek, emitt a Bükk-hegység barlangjaiban talált ősemberi nyomok ragadták meg a figyelmét. Tegnap a tiszafüredi kis múzeumban töltötte az időt, ahol Zoltai Lajos és Sőregi János múzeumeink várakoztak reá. A füredi múzeum legfőbb érdekessége a Füred alatti, Ásott-halomnak nevezett őstelepből kiásott temérdek neolitikus kő-, csont- és agyagtárgy. A tudós professzor tanulmányutját kénytelen most félbeszakítani. Ma délelőtt Debrecenbe távirat érkezett a címére azzal a szomorú hírral, hogy az édesanyja vőratlanul súlyos beteg lett.

Jó és olcsó fényképeket csak **BAGOSSY SÁNDOR** készít. — Egyház-tér 3-ik szám alatt

Vasárnap lesz a Kolozsvári Polgári Dalkör hangversenye. A Kolozsvári Polgári Dalkör és Rezik Károly karnagy, csellóművész vasárnap, április hó 26-án, este 8 órai kezdettel tartják debreceni hangversenyüket az Arany Bika dísztermében a következő műsorról: 1. Petőfi-Forstner: Mi volt nekem a szerelem? Beschnitt: Ossian. Előadja a dalkör. 2. Lalo: Csellókoncert. Játsza Rezik Károly. 3. Pogacsnyig: Török ima. Lányi: Kertem alatt. Petőfi-Erkel: Elvonnék én csak adnának. Enekli a dalkör. 4. Tartini: Adagio. Dvorák: Lavotta: Chimaera. Rezik Károly. 5. Mendelssohn: Óda a művészekhez. Dalkör. Jegyek a hangversenyre még kaphatók a Csáthy r.-t. és Springer könyvkereskedésben.

Petróleumfinomítók fuziója. Mint szakkörökből értesülünk, Magyarország két nagy gyárvállalata, a Bihar-Szilágyi Olajipar r.-t. a Mayer és Moller r.-t.-gal, mely utóbbinak Debrecenben is nagyobbszabású lefajto telepe van, a napokban fuzionál s az új cég Magyar Fantó Művek R.-T. néven folytatja működését. Az új cég debreceni kirendeltsége ezután is Hoffer Sándor vezetése alatt marad.

Kertészeti előadás vasárnap Pallagon.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Kamara által ismét életre keltett Debreceni Kertészeti Egyesület, kertészeti előadás rendezését határozta el, melyen a gazdaközönség, valamint a kertészkedő és gyümölcstermelő közönség a gyümölcsfák tavaszi gondozásánál és termésük fokozásánál követendő feladatokról tájékozottassék.

A Kamara felkérésére az előadás megtartására Győrök Leó Tivadar, m. kir. kertészeti főfelügyelő volt szíves vállalkozni, aki értékes és gyakorlatias előadása mellett a debreceni m. kir. Gazdasági Akadémia kertészetében a teendőket be is fogja mutatni.

Felhívja a Kamara és a Kertészeti Egyesület az érdekeltek figyelmét ezen díjtalan és sok értékes, gyakorlatias szakismeretet nyújtó szakelőadásra s minél nagyobb számban való megjelenésüket kéri.

A Mezőgazdasági Kamara közbenjárására az előadást meghallgatni óhajtó közönségnek külön villamos vonat áll rendelkezésére rendes menetdíjak mellett

Gyönyörű olasz és legújabb film-színész levelezőlapok legnagyobb választékban Méliusznál.

Az időjárás. A Meteorológiai Intézet jelentése szerint hazánkban tegnap a déli részeken még számottevő eső esett. Az éjjel kiderülése folytán a hőmérséklet minimumok ma csönyobbak a tegnapiaknál. Időprognózis: Nyugatról eső, később hősüvedés. Debrecen déli hőmérséklete 19.5 C.

Sikkasztás miatt feljelentette. Szilágyi Imre csapókerthi lakos R. G. eszmadia ellen sikkasztás címén feljelentést tett.

Meghívó.

A Debreceni Népbank Szövetkezet 1925. évi május hó 10-én, délelőtt 10 órakor, Hatvan-utca 28. szám alatt tart. melyre a szövetkezet tagjai ezuttal hívatnak meg.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság lemondása.
2. Új igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztása.
3. Az alapszabály általános módosítása
4. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

Kalitzky Gusztáv győzelme Budapesten.

Vasárnap rendezte Budapestén a Hungaria Vivő Club jubiláris országos versenyét, melyet a helybeli Békessy Béla Vivő Club kiadó élője, Kalitzky Gusztáv főhadnagy nyert meg. Békessy őta első eset, hogy budapesti versenyt vidéki vivő nyert meg. — Öszinte örömmel fogadtuk az első szükzavú hírt is, de most, miután annak részleteiről is értesültünk, kétszeresen értékeljük Kalitzky szép teljesítményét. Az idei szezonnak legnépszerűbb versenye volt a vasárnapi, 72 vivő állott fel a versenyre. Az előmérkőzések szombaton délután 5 órától éjjel 11-ig tartottak, a döntő pedig délután 5 órától 9 óráig. Kalitzky úgy az osztályozásnál, mint az elő- és közép-mérkőzésen pompásan megállotta helyét és veretlenül került a 8-as döntőbe. Eleinte jóindulatu szimpátiával fogadták a rokon-szenves és ügyes debreceni vivőt, később elismeréssel szemlélték

HERCZEG ANNA

modellházában
Piac-utca 41.

Tavaszi

Női- és leányfelöltők

Coverkout-
Burberry-
Kitschmen-
Ripsz- } kabátok

Modell kosztümök, —
szövet- és selyem divat ruhák. Jumperek, blousok, aljak, pongyolák, nagy választékban, legolcsóbban.

tetszetős akcióit, végül pedig az elragadtatás tombolásszerűen nyilvánult meg, mikor Debrecen fia maga mögött hagyva az öreg budapesti egyesületek vivó favoritjait, megnyerte a versenyt. — Impozáns, bombaszzerű támadásai asszó közben is ismételtén tapsra ragadta a közönséget. Halálos biztossággal bevitt villámgyors egyenes szurásai bámulatra ragadtak mindenkit. Különösen izgalmas volt az utolsó asszó. Kalnitszky holt versenybe került a budapestiek favoritjával. Sír csendben állanak fel a döntő asszóra. Az első tust Kalnitszky kapja. A budapestiek fellélegzenek. Kalnitszky azonban összedí magát és egymásután négy egyenes szurással 4:1-re elintézi ellenfelét. Egy pillanatnyi csend, utána pedig frenetikus taps és éljenzés. Kalnitszky megnyerte a versenyt! Kalnitszkynek ez az idén a második értékes győzelme, mert csak pár hét előtt nyerte meg a club bajnokságot. Mint értesültünk, május hó 1-vel fel van vezényelve Budapestre, ahol 2 esztendeig a katonai vivó tanári tanfolyam hallgatója lesz. Ez kétségtelenül igen nagy befolyással lesz későbbi vivó karrierjére.

▼ SZÍNHÁZ ▼

MŰSOR:

Április 25. Az ezüst sirály, operette. Kosáry Emmy és Király Ernő m. v.

Április 26. Délután fél 4 órakor: Nótás kapitány. Grete Gyöngyössy, Miska; Markovits. Este 8 órakor: A császárskirálynő, operette. Kosáry Emmy és Király Ernő m. v.

Április 27. Juhászlegény, szegény juhászlegény, daljáték. A) bérlet.

Kosáry Emmy és Király Ernő szombat és vasárnap vendégjátékára „Az ezüst sirály”, illetőleg „Császárs királynő” operettekben — még egynehány előjegyzett, de ki nem váltott jegy áll a közönség rendelkezésére.

Legolesőbban és legjobban mulat, ha az új leszállított helyárrakkal megnézi vasárnap délután a „Nótás kapitány” szenzációs sikerű operette nagyszerű előadását.

Ezüst lakodalom Pul Gerald, a „Szeretni...”, vigjáték szerzőjének legújabb, a budapesti Vigszínház ezidei szezonslágerének színműve kedden kerül bemutatásra.

Halasi Mariska, Csapó Mária, Császár Rózsi, László, Rajz. Sötét játszik az „Ezüst lakodalom” főszerepeit.

Apolló: Zoró és Huruval a „Vándor jómadarak”, burleszk 5 felvonásban. Kísérők: „Zavar az éjszakában” és „Mam-lasz az áruházban”, burleszkek 2-2 felvonásban.

Vigszínház: Világattrakció. Csak felnőtteknek! Pola Negri legnagyobb szerepében „Cleó”, egy táncosnő regénye 8 felvonásban. Kísérő: Baby kerestetik, burleszk.

Uránia: Kacagó-est, a „Nyári örömlök”, Fro burleszk 6 felvonásban. Ugyanakkor a „Fekete maffia” és „Dodó Bagdaban” burleszkek.

Jönnék: Magdaléna két élete, Montmartrei farkasok.

„Meteorban” vasárnap falrengető kacagó műsor Zoro és Huruval „Az álcsempészek” és „A halálos ölelés”. 2 és fél óras műsorok - Előadások 4, fél 7 és 9 órakor.

◆ KÖZGAZDASÁG ◆

A korona 0.0071³/₄

Egy aranykorona = (a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva) 14.547⁷/₈ papírkorona.

Zürich, apr. 24. Páris 26.98.75, London 24.82, Newyork 516.50, Brüsszel 26.18.75, Milánó 21.22.50, Hollandia 206.65, Berlin 123, Bécs 0.007280, Szófia 3.77.50, Prága 15.32.50, Varsó 99.50, Budapest 0.007175, Bukarest 2.35, Belgrád 8.30.

5000 koronával esett a gabona ára.

Budapest, április 24. A gabonafélék ára a csikagói tőzsdén bekövetkezett mérsékelt árhanyatlás következtében kissé gyengült. A buza ára 5000 koronával esett, a rozs ára ellenben változatlan maradt. A forgalom egészen szűk keretek között mozgott, buzából alig néhány vagon cserélt gazdát, kizárólag a jobbminőségű árut vásárolták. 78 és fél kilós buzáért Budapesten kocsira rakva 527.500 koronát fizettek, 77-ért 530.000 koronát.

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzése: 76 kilós tiszavidéki buza 522.500—525.000, pestmegyei és dunántúli 520—522.500, 78-as tiszavidéki buza 532.500—535.000, pestmegyei dunántúli 530—532.500, rozs 462.500—465 ezer, takarmányárpa 340—350.000, köles 250—260.000, zab 415—425 ezer, tengeri 245—247.500, korpá 240—242.500 korona.

Jobb az irányzat a mai tőzsdén.

Budapest, április 24. A tőzsde irányzata valamivel jobb volt, de a forgalom nem emelkedett túl a tegnapi kereteken. A javult hangulatot nem külföldi ösztönzés idézte elő, hanem a vélemények megváltoztatása, mert a spekuláció ultimó utánra kedvező pénzvizonyokat és ennek megfelelően jobb tőzsdei árfolyamokat remél.

Az utőtőzsde. A jobb vélemény már nemcsak a vezető értékekkel szemben nyilvánul meg, hanem az ipari értékeket is szívesen vásárolják magasabb árfolyamok mellett. A prolongált és prompt üzletek árfolyamai közötti eltérés nem nagy, de a forgalom különösen a halasztással kötött üzleteknél emelkedő.

A szerkesztésért felelős:
POSCH DEZSŐ.

Békéig visszamenőleg naponta pontosan megtudhatja díjtalanul a lap kiadóhivatalában hogy hogyan jegyezték Zürichben a magyar koronát.

A TÁLTOSFIU.

— szöveg —
Írta: OLÁH GÁBOR.

XCI

A színház csodálatos templom, amelynek láthatatlan Istene a saját lelkünk; azt imádjuk a szavak lüktető mámorában, a színek jöleső harmoniájában, a drága női testekből fölszálló, édes illatok tömjénözönében.

Az a festett erdő szebb, mint az igazi. Az a káprázatos világítás, amely néha mesebeli kék ködbe, néha bengáli biborba borítja a sötétség keretébe metszett mozgó, élő képet: mennyivel álomszerűbb, mint a vakító nap, vagy az ábrándos Hold. Hol járnak ilyen tündéri nők az élet poros útján, mint ezek az emberi beszédet éneklő ragyogó madarak, arany fécánok, aranykék pávák, ivelő nyaku hattyúk? És milyen hősök, milyen daliák ezek a délcegen lépő, bariton hangú férfiak! Mind az Élet remegő és hamvas pirosságát hordja az arcán (jól alkalmazott festékből!); mind nemes és önfeláldozó; aki rossz: az pedig félelmetesen nagyszerű.

A kamaszodó diák öszetévészette az élet árnyékát magával az élettel.

Rendesen elszökött hazulról, mert az apja vak gyűlölettel gyűlölte a színházat. Sodomának és Gomorának minden bűne benne ledérkedik; aki egyszer bekapott: elveszett, becstelen. Ó jól tudja, hiszen azok a fajtalan szerelmesek, akiket lefüggőnyözött kocsijában — jó pénzért — hordozott, mind a színházból jöttek, vagy a színházba tüntek el. Feltette fiát a ragyogó büntől.

De Lacit vonzotta, csalta ez az ördög-barlang.

Mikor kábult fölvel kilépett az ég alá a lezugott tragédiák vagy állobogott szerelmek után, mindig az édes álomból ébredés bánata roskadt a lelkére. Ment a sötét utcákon, mint az alvajáró. Fülében még ott csengett az elmúlt szép szavak visszhangja, lehuny szeme még káprázott a fényben uszó ruhák aranyától és hóféhérségétől; szíve még izgatottan dobogott a rá hulló indulatok villanyáramától; és valami megfoghatatlanért sóvárgott. Ugy rémlett neki, most bukkant rá az Élet rejtelmére (mint édes anyja fiatal asszony korában, mikor először vitték el a színházba). Azért születünk, hogy szépeket lássunk, gyönyörű gondolatokat gondoljunk; a könnyekig ellágyuljunk édes érzések mámorában; és testünket oly szépség talapzatára emeljük élő szobornak, amely a hallhatatlanság hitét ébreszti föl bennünk. Nem azért jöttünk erre a földre, hogy a sarat turjuk, porban fürödjünk és állati munkában izzadva durvuljunk; így az élet csak alacsony lelkek kikerülhetetlen börtöne; de a szabad, nagy szellemek a Művészet, az Elragadtatás, a Lelkesedés, az Istenülés pantheonját szentségesítik föl belőle és benne. Olvan ez a világ, milyenek akarjuk; és micsoda esztelenség: robotos fíradalmak és örökké tartó kinok műhelyévé silányítani!

Egyszerre a Hortobágy-utcai deszka-kapu meredi föl előtte. Szinte beleütközött. Szállongó lelke is úgy csapódott az ébresztő valóság falának, mint a lepke az ablak üvegének. Fölébredt.

No, most már hogy lopózik be a szobába? Ha észreveszi az apja, lesz nemulass...

Szokása szerint leült az utcaküszöbre, s finoman lehuzta cipőjét. Hóna alá szoritotta, s ilyen terheléssel szépen fölmászott az alacsony kapu tetejére: onnan, mint a szellő, vagy mint az árnyék, földre hullott. Ha az éber kis Fitying kutya elvakkantotta magát, újjával pettyengetve szöllította nevén: ne lárma-zon, jó ember jár itt. A Fitying rendesen el is hallgatott.

A pitvar előtt, a feltámasztott létrának dőlve, lehuzta nad rágiát is, ha nyáréjszaka volt, mert ez a művelet jár legnagyobb zajjal: a nadrág zizeg, susztorog, suhog, míg az ember lefejt magáról. Ha ezzel elkészült, tolvajléptekkel besuhant a konyhába; ott megállott, hallgatózott: nincs-e valaki ébren? Semmi éber nesz, csak az álom halk sóhajai. Ekkor aztán tüneményes zajtalanossággal levetette kabátját, derékra valóját is, ágyához lopózott és ráereszkedett. Az utolsó pillanatban a nyoinorult ágy megreccsent, mintha elszólta volna magát. A nyitott ajtón át valaki észrevette, fölhorokant, rákiáltott:

— Ki van ott?

Az apja félelmetes hangja. Mintha katona volna, őrt állana, feltűzött szuronnal, éles tőltéssel, és rárivallana a közeledő sötét alakra: Állj! Ki vagy?

Laci szíve hevesen dobogott. Nem szólt. Visszaszorította lélekzetét is. Hasztalan. Az apja mgérezte, tudta, hogy ő.

— Hm... már megint éjjelkor jön haza a fiatal ur? Hát ez már mindig így megy? (Most történt harmadszor.) Színház? Igen? Mindenféle bestiákkal flangérozni? De aki istenelte, az én házam nem kocsma, hogy éjjel-nappal lehessen bele máskálni. Aki kilenc óra után kint jár, maradjon is odakinn...

Morgott, hosszasan, félelmetesen, mint az álmából felzavart oroszán.

A rettentő ember attól félt, hogy Erzs után most már minden „kölyke” gyalázatot hoz a nevére. Pista már ugvis megcsapta a petekét, most következik László ur.

— Folytatjuk. —

M. NAGY MIHALY
kalapos mester. — Női- és férfi kalapok nagy raktára.
Debrecen, Csapó ucca 17.
(Színházi átjáró.) — Telefon 10-38.
Alakítások pontosan eszközöltetnek. — Uj női szalmakalapok 60,000 koronától.

KIADÓ
egy istálló és egy éléskamara május 1-re, havl 150 kilogram buzáért, — Értekezni lehet
Boldogfalva 22., 4. ajtó

Kész honoserek, diványok, matracok és paplanok legjobb kivitelben jutányos árban kaphatók
Erdős Sándor
kárptos és paplanos,
Simonffy ucca 13. szám.
Megrendelést és javítást elfogadok.

Czement-lapok,
kutgyűrűk, betonvályuk legolcsóbban kaphatók
Lukács Vilmos és Testvére
Debrecen, Hatvan ucca 7.
Telefon 308. szám.

APRÓHIRDETÉSEK

Debreczen és az egész Tiszántul közönsége olvassa
az ön apróhirdetését 8000 koronáért, amelyet felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés, Hajdúföld vagy a Tiszántuli Hírnap kiadóhivatalában és a Csáthy-féle könyvkereskedésben (Piac ucca).
Öt ujságban jelenik meg a feladott 10 szavas alkalmi hirdetés, ha a fent sorolt lapok bármelyikében befizeti a 8000 koronát, minden további szó 800 korona. — Vastagabb betűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

Házasság

Ki
volna hajlandó magános nőt 2-3 millióval kisegíteni, — az irjon „Visszafizetem” jelígegre Egyetértés kiadóba.
3175

Ajánlat

Intelligens, özvegy asszony ura gyermekek nevelését elvállalja. Három hónapos-tól két éves korig. Cim az Egyetértésnél. 3167

Kiadó ház
május 1-re jószágirtással. Városi téglavető 182. sz. 3168

Ki
volna hajlandó 4 hónapos kis leányt örökbe fogadni. Levelet Egyetértéshez „Gyermek” jelígegre. 3176

Különbejárható
butorozott szoba kiadó. Bercsényi ucca 46. sz. 3178

Zongoraórákat
adok kezdőknek, haladóknak — magyar nő-tárbólis. Cim az Egyetértésnél. 3181

Üzlethelyiség
egy vagy két szobás lakással azonnal kiadó. Árpád tér 10. Átalakítással lakásnak is kiadó. 3182

Ki akar
rövid idő alatt zongorázni megtanulni? — Cim az Egyetértés kiadó hivatalában megtudható. 3086

Egyetemi
hallgatónő zongoraórákat ad kezdőknek és haladóknak. Cim Egyetértés kiadóhivatal. 3085

Tűzifa,
vagontételben és aprítva legolcsóbban beszerezhető: Erdélyi Tűzifabehozatalnál, — Fűrdő ucca 2. Telefon 10-93. T1035

Kiadó
azonnal két szoba, terasz, előszoba, konyha, pince és teljes hozzávalóval. Bővebbet a Független Ujságnál. F950

Hirdessen az Egyetértésben.

PRÉCZ kárptos,
Hatvan ucca 41. szám.
Raktáron: honoserek, diványok, szalon- és bőr garnitúrák. — Atrik- és löször matrácok mélyen leszállított áron kaphatók.

SZABÓ JÁNOS
uri szabóságába, Püspöki palota,
megérkeztek a tavaszi finom szövetek. — 1 zakó öltöny, tiszta gyapju szövetből már 1.750,000 koronától, finom kangarn szövetből már 1 millió 850,000 koronától készíti méret után a legújabb divat szerint.

Sürgösen eladó
két garnitúra
magánjáró cséplő
Tanulókat felvesz :
Vértessy János
Miklós ucca 53. sz. — Telefon 10-42.

MEGJELENT!
SZATHMÁRY ZOLTÁN
A DEBRECENI SZÍNHÁZ TÖRTÉNETE.
K A P H A T Ó :
„MÉLIUSZ”
KÖNYVKERESKEDÉSBE

Butorozott
szoba kiadó. Péterfia ucca 12. 3184

Háromszázötvenezer
koronától feljebb készítek divatos öltönyöket, felöltöket. Hatvan ucca 5. udvarban, Lebovits. F951

Névnapi ajándékok
Varga Iona iparművész nő műtermében vásároljon. Batthyányi u. 1. sz. H942

Kiadó
kétágyas uccai butorozott szoba belvárosban. Cim a kiadóhivatalban megtudható. F946

Nagy
kamatot fizet pénze után a Nagy Lajos iroda Veres u. 9. H944

Szolíd
árban jó házikosztot adok. Soós Lajosné, Rákóczi u. 15. T1220

Cipészület,
fő utcán két millióért átadó. Cim a kiadóhivatalba. T1221

Butorozott
szobában férfi lakást kaphat. Domb ucca 9. T1223

József
kir. herceg ucca 35., 1. em. két vagy egy butorozott szoba kiadó azonnal. T1225

A debreceni
tudományegyetem gazdasági hivatala a belső és külső, valamint a születési klinikai telepen összegyűjtött moslékra 1925 május hó 1-től leendő elszállításra pályázatot hirdet. Targyalás 1925. évi április 29-én d. e. 11 órakor a gazdasági hivatal (Belső klinikai telep) gondnoki irodájában fog megtartatni. T1227

Kereslet

Alkalmazást
keres fiatal fúszkereskedő segéd, kezdő fizetéssel, jó bizonyítványval. Lindentéld Jenő úrnál tanul. Cim az Egyetértésben. 3170

Bevezetett
elsőrangú, rentábilis üzemhez 40-50 millióval tars kerestetik. Cim Egyetértésnél. 3180

Üzletvezetői,
raktárnoki, pénzeszedői vagy más bizalmi állást keres kaucióval zsidó kereskedő. Cim Egyetértésnél. 3162

Két szobás
modern lakást keresek a belvárosban. Lelépést fizetek. Ajánlatokat az Egyetértéshez. 3145a

Jó
menetelű üzlethez 15-kezőrs társat keresek, esetleg átadom. Cim a kiadóban. T1212

Pénztárnok,
ki gyors- és gépirásban jártas, felvétetik. Aron Manó és Társa utóda, Széchenyi u. 22. F945

Jó
karban levő pohárszék (vitrin) és kisebb fajta villanycsillárt keresek megvételre. Cim a kiadóban. H945

Flatal
házaspár egy gyermekkel házmesteri állást keres. Cim a kiadóban. H946

Soffőriskola és a legolcsóbb bérautók
KISS auto-, motor- és gépműhelye, Erzsébet ucca 20. szám.
Eladó különböző autók, gőz- és motoros cséplőgépek, motoros szántógépek. Szakszerű javításokat a legolcsóbb árban készítenek. **TELEFON: 901.**

SOÓS ANDRÁS
elsőrendű uri szabó készít jutányos árban a raktáron levő valódi angol- és hazai szövetekből divatos szabású és jó munkával ellátott mindennemű férfi ruhákat.
Keresk. és Iparkamara épület
Verbőczy ucca 2. szám.

Mindenes
és felszolgáló felvétetik Farkas, tápint. gondnok. Kollégium. T1226

Eladás
44-es
férfi ingek, függönytartók, tejes-, vizes kanakák, 50 literes öntöttvas üst, tizedes merleg eladó. Cim a kiadóban. 3165

Üzletberendezés,
1 dr 5 méter hosszú asztal, üvegfa, deszkafélék eladó. Cim a kiadóban. 3166

Modern
háló és kétrészes ebédlő, antik asztal eladó. Simonffy u. 40., keresztépület. Megtekinthető délután 3-5-ig. 3169

Eladó
fűszerüzlet berendezés és kutszivattyu. Árpád tér 25. 3171

Eladó
16 db méhkaptár, szalongszék, tükör és egyéb butorok. Könyök ucca 8. sz. 3172

Boldogfalva ucca
17. sz. ház és Bánkon 50 hold tanyával eladó. Értekezni Mester ucca 29. sz. 3173

Eladó
Hatvan ucca kert, — Gyepű sor 23. szőlő beköltözhető lakással. Értekezhetni Vigkedvű M. ucca 19. 3174

Hálószoba
berendezés keveset használt és ócska épület eladó. Vigkedvű u. 12. 317

Szántóföld,
négy magyar hold területen eladó, esetleg bérbeadó. Értekezhetni délután 1-től 3 óráig Sas u. 4., I. 4. alatt. 3179

Flatal
embereknek való, alig használt ruhák, különböző színekben eladók. Szepességi 32. 3183

Forgalmas
fűszerüzlet, korlátolt italmérséssel, 2 szobás lakással, lelépés nélkül eladó. Cim Egyetértésnél. 3127

Elköltözés
miatt hálószoba, hintaszék, íróasztal, mangorló és különféle tárgyak olcsón eladók. — Piac ucca 71. I. em., keresztépület. F929

Teljes
fűszerberendezés olcsón eladó. Hatvan ucca 55. szám. 3132

Egy
kevéssé használt férfi lakk cipő eladó. — Simonffy u. 50. 2888a

Eladók
álló íróasztal, ajtó, pultok, stélázsik, szekrény. Arany János-ucca 39. H919

Egy
pár teljesen új 35-ös női szürke, szép antilop cipő jutányosan eladó. Ajtó ucca 37. sz. H938

Eladó
teljesen új, 5 darab amerikai rendszerű méh kaptár, nyulól stb. — Megtekinthetők Rother ucca 4., városi faraktár mellett. H941

Wirth-féle
zongorák és pianino eladó. Szendrő, — Batthyányi u. 2. T1217

Eladó
szép liszteláda, éléskamara álvány, fegyverállvány, kis szoba asztal, kézi mangorló, káposztás hordó prüssel, zsírosbodon, hordó, dézsák, nagy üvegballon, kerti szerszámok, melegágytakaró stb. Megtekinthető délelőtt 9-10 órakor. Bika bérház felügyelője útján. F947

Köntöskert,
Szabolcsi ucca 22. kert eladó vagy bérbeadó. Értekezhetni Simonffy u. 1a. II. em. T1224

Legnagyobb kincs az egészség!
Cauz, reuma, köszvényes bántalmak, mindenféle hülésléből származó betegségek és nőibajok ellena
Konyári Sóstó-fürdő
természetes sziklás vize biztosan gyógyít.
A fürdő május 2-án nyílik!
Jó, olcsó konyha. — Külön kóser vendéglő. — Arnyas erdő, pormentes, tiszta levegő. — Telepen vasuti állomás és posta.
2 ágyas szoba 20,000 K. 1 fürdő 10,000 K.

Dr. Rex-féle mesterséges Bikszádi só
segítségével bárki készíthet házi-lag kitűnő minőségű borvizet. Olcsó, — kényelmes — és hygienicus.
Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.